

राज्यातील मोठ्या पाटबंधारे प्रकल्पातून गाळ व गाळमिश्रित वाळू / रेती निष्कासनाबाबतचे धोरण.

महाराष्ट्र शासन

जलसंपदा विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: मेरीना-२०१८/प्र.क्र.१३७/१८ लाक्षेवि (आस्था)

मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२.

दिनांक : ०३ ऑगस्ट, २०१८

वाचा: १) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्र. गौखनि/१०/प्र.क्र.४७/ख,

दिनांक ०९ सप्टेंबर, २०१४.

२) शासन निर्णय, जलसंपदा विभाग क्र. मेरीना - २०१४ / प्र.क्र. १८२/१४ लाक्षेवि (आस्था),

दि. ०४ मे, २०१७

प्रस्तावना:-

राज्यात जून २०१५ अखेरपर्यंत पूर्णतः व अंशतः सिंचन क्षमता निर्माण झालेले ८६ मोठे, २५८ मध्यम व ३१०८ लघु असे एकूण ३४५२ प्रकल्प आहेत. पावसाळ्यात नदी, नाले तसेच ओढ्यांना येणाऱ्या पुरामुळे धरण क्षेत्रात पाण्याचा साठा जमा होतो. या पुरात पाण्याबरोबरच माती, दगड, गोटे, रेती असे अनेक पदार्थ वाहून येतात आणि हळूहळू धरणाच्या साठवणूक क्षमतेत घट होते. धरणाच्या वयाबरोबरच जल साठवणुकीत येणारी घट ही वाढत असून अनेक धरणांमध्ये ही घट विलक्षणीयरित्या दिसून येत आहे. धरणाच्या साठवणुकीच्या क्षमतेत घट झाल्यामुळे त्याचा सिंचन क्षमतेवर तथा वीजनिर्मितीवर विपरीत परिणाम होतो. राज्याच्या सर्वांगीण विकासामध्ये पेयजल, कृषि, उद्योग, वीजनिर्मिती क्षेत्राचे अनन्यसाधारण महत्त्व आहे. पेयजल, कृषि, उद्योग व वीजनिर्मितीसाठी भविष्यात पाण्याची नितांत आवश्यकता आहे. तसेच वाढत्या लोकसंख्येबरोबर पाण्याची मागणी सर्वच क्षेत्रांकडून वाढणार आहे. भविष्यातील पाण्याची आव्हाने विचारात घेऊन, त्याचे सुनियोजित व्यवस्थापन करणे हे मोठे आव्हान राहणार आहे. जल साठवणूक क्षमता वाढविण्यासाठी भविष्यात वेगवेगळ्या स्वरूपाच्या अनेक उपाययोजना कराव्या लागणार आहेत. त्याचा एक भाग म्हणून राज्यातील मोठे, मध्यम व लघु सिंचन प्रकल्पात साचलेला गाळ व गाळमिश्रित वाळू / रेती निष्कासनाबाबतचे धोरण निश्चित करणे आवश्यक झाले आहे. यासंदर्भात महसूल व वन विभागाने यापूर्वी दिनांक ०९ सप्टेंबर २०१४ च्या शासन निर्णयानुसार धोरण निर्गमित केले आहे.

राज्यातील सर्व पाटबंधारे प्रकल्प जलसंपदा विभागांतर्गत पाटबंधारे विकास महामंडळाच्या अखत्यारीत आहेत. पाटबंधारे विकास महामंडळाच्या कायद्यातील कलम १८ नुसार पाटबंधारे महामंडळांनी त्यांच्या कार्यक्षेत्रातील प्रकल्पांचे पूरनियंत्रण व लाभक्षेत्र विकासाच्या योजनांची आखणी, बांधकाम व सिंचन व्यवस्थापन करणे अपेक्षित आहे.

धरणातील गाळ व गाळ मिश्रित वाळू / रेती काढून त्यांची पाणी साठवण क्षमता व सिंचन क्षमता अबाधीत ठेवणे आणि प्रकल्पाची कार्यक्षमता वाढविणे ही कामे लाभक्षेत्र विकासाशी संबंधित असल्याने पाटबंधारे विकास महामंडळांनी करणे अपेक्षित आहे. दिनांक ०८ नोव्हेंबर, २०१६ च्या मा. मंत्रीमंडळ बैठकीत सिंचन प्रकल्पांचे व्यवस्थापनाची जबाबदारी पाटबंधारे महामंडळांकडे वर्ग करण्यात आली आहे. राज्यातील पाटबंधारे प्रकल्पातून गाळ व गाळ मिश्रित वाळू / रेती निष्कासनाच्या धोरणातून पाटबंधारे विकास महामंडळांना निधी मिळाल्यास पाटबंधारे प्रकल्पांच्या पुनर्स्थापनेची कामे चांगल्या पद्धतीने करता येतील. सबब धरणातील गाळ व गाळ मिश्रित रेती / वाळू निष्कासन करण्याचे काम संबंधित महामंडळांमार्फत करण्याच्या अनुषंगाने महसूल व वन विभागाच्या दिनांक ०९ सप्टेंबर, २०१४ च्या शासन निर्णयामध्ये सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. याबाबत दिनांक २५ एप्रिल, २०१७ रोजी झालेल्या मंत्रीमंडळाच्या बैठकीत वाचा क्र.२ मध्ये नमुद, दि. ०४ मे, २०१७ नुसार शासन निर्णय घेण्यात आला होता आणि त्यानुसार उजनी प्रकल्प- जि. सोलापूर, गिरणा प्रकल्प- जि. नाशिक, गोसीखुर्द प्रकल्प- जि. भंडारा, जायकवाडी प्रकल्प- जि. औरंगाबाद, मुळा प्रकल्प- जि. अहमदनगर या पाच मोठ्या पाटबंधारे प्रकल्पांतून गाळ व गाळ मिश्रित वाळू / रेती निष्कासनाबाबतची निविदा कार्यवाही सुरु करण्यात आली होती.

तथापि, राज्यातील मोठ्या पाटबंधारे प्रकल्पातून गाळ व गाळ मिश्रित वाळू / रेती निष्कासनाबाबतच्या धोरणातील तरतुदी बाबत व त्यानुषंगाने शासनामार्फत चालू असलेल्या कार्यवाहीबाबत, मा. उच्च न्यायालय, औरंगाबाद खंडपीठ येथे दाखल रिट याचिका क्र. १०३११ / २०१७ व ११४३५ / २०१७ आणि जनहित याचिका क्र. ७८/२०१७ मध्ये मा. उच्च न्यायालय, औरंगाबाद खंडपीठाने दि. ०४.०५.२०१८ रोजी दिलेल्या आदेशामधील मुद्द्यांच्या अनुषंगाने व मार्गदर्शक सूचनांच्या अनुषंगाने, शासनाच्या दि. ०४.०५.२०१७ रोजीच्या शासन निर्णयात सुधारणा करण्याची बाब, शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार दि. ०४.०५.२०१७ रोजीचा जलसंपदा विभागाचा शासन निर्णय सुधारित करून एकत्रित सूचना देण्याच्या अनुषंगाने शासनाने आता पुढील प्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :-

१. राज्यातील मोठ्या धरणातील गाळ व गाळ मिश्रित वाळू / रेती निष्कासनाची कार्यवाही जलसंपदा विभागाच्या अखत्यारितील संबंधित पाटबंधारे विकास महामंडळामार्फत करावी व त्यामधून मिळणारा महसूल सिंचन प्रकल्पांच्या पुनर्स्थापनेच्या कामांसाठी वापरण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. याबाबत महामंडळांनी केलेल्या कार्यवाहीचा व मिळालेल्या उत्पन्नाचा वार्षिक आढावा जलसंपदा विभागाने घ्यावा. या धोरणानुसार, राज्यातील सर्व प्रकल्पांवर गाळ व गाळ मिश्रित वाळू / रेती निष्कासनाचे धोरण न राबवता प्रथम निवडण्यात आलेल्या उजनी प्रकल्प- जि. सोलापूर, गिरणा प्रकल्प- जि. नाशिक, गोसीखुर्द प्रकल्प- जि. भंडारा, जायकवाडी प्रकल्प- जि. औरंगाबाद, मुळा प्रकल्प- जि. अहमदनगर या पाच मोठ्या प्रकल्पांतील गाळ व गाळ मिश्रित वाळू / रेतीचे निष्कासन करावे. तदनंतर या प्रक्रियेचा अनुभव घेऊन राज्यातील उर्वरित प्रकल्पांतील गाळ मिश्रित वाळू / रेतीच्या निष्कासनाबाबतचे धोरण शासन सुधारीत करेल.

२. निष्कासित केलेला गाळ हा शेतक-यांना त्यांच्या स्वतःच्या शेतात टाकण्यासाठी स्वखर्चाने वाहतूक करून स्वामित्व शुल्काची आकारणी न करता वापरण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

३. मोठ्या प्रकल्पातील गाळ व गाळ मिश्रित वाळू / रेतीच्या निष्कासनाच्या निविदेचा कालावधी १० वर्षांचा असेल. निविदा कालावधीत केलेल्या कामगिरीच्या आधारे संबंधित महामंडळांच्या मान्यतेने निविदा कालावधी आणखी ५ वर्षे करिता वाढविता येईल.

४. धरणातील गाळ व गाळयुक्त रेती निष्कासनाच्या बदल्यामध्ये कंत्राटदाराने निष्कासित केलेल्या गाळ मिश्रित रेतीमधून वाळू / रेती वेगळी करून वाळू / रेती च्या परिमाणाएवढे स्वामित्व शुल्क महसूल विभागाकडे प्रचलित दराने भरून कंत्राटदाराने विक्री करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

५. सिंचन प्रकल्पातून गाळ व गाळ मिश्रित रेती / वाळू निष्कासनाचे धोरण प्रामुख्याने मोठ्या सिंचन प्रकल्पांशी संबंधित आहे. या धोरणाच्या कक्षेतून मध्यम व लघु पाटबंधारे प्रकल्प वगळण्यात आले असून मध्यम व लघु पाटबंधारे प्रकल्पांसंदर्भात प्रकरण निहाय शासन स्तरावर निर्णय घेण्यात येईल.

६. गाळ व गाळ मिश्रित वाळू / रेतीच्या निष्कासनासाठी निवड करण्यात आलेल्या उजनी प्रकल्प- जि. सोलापूर, गिरणा प्रकल्प- जि. नाशिक, गोसीखुर्द प्रकल्प- जि. भंडारा, जायकवाडी प्रकल्प- जि. औरंगाबाद, मुळा प्रकल्प- जि. अहमदनगर या पाचही मोठ्या प्रकल्पातून गाळ व गाळ मिश्रित वाळू / रेतीच्या निष्कासनासाठी एकाचवेळी प्रकल्पनिहाय ई-निविदा प्रक्रिया राबविण्यात यावी. ई-निविदेची कार्यपद्धती, कंत्राटाच्या अटी व शर्ती शासन मान्यतेने पाटबंधारे विकास महामंडळ यांनी निश्चित कराव्यात. यामध्ये खालील प्रमुख बाबींचा समावेश असेल.

अ) पाच मोठ्या प्रकल्पांच्या बाबतीत एकाचवेळी प्रकल्पनिहाय ई-निविदा प्रक्रिया राबविताना शासनाच्या मान्यतेने पाटबंधारे विकास महामंडळ निश्चित करेल अशा तांत्रिक व आर्थिक क्षमता असणाऱ्या ५ वर्षांचा अनुभव असलेल्या व गाळ मिश्रित रेती काढण्यासाठी आवश्यक सर्व यंत्रसामुग्री असणाऱ्या कंत्राटदारांची पूर्व अर्हतेनुसार पात्रता ठरविण्यात येईल. पूर्व अर्हतेमधील एकूण १०० गुणांमध्ये कमाल ३० गुण वित्तीय क्षमता, कमाल ३५ गुण अनुभव व कमाल ३५ गुण यंत्रसामुग्रीकरिता असतील. वित्तीय क्षमता, अनुभव व यंत्रसामुग्री या प्रत्येक घटकामध्ये किमान ५०% तसेच एकत्रितपणे किमान ७० गुण प्राप्त निविदाकारांस ई-निविदेच्या आर्थिक बोलीसाठी पात्र ठरवण्यात येईल. सदर निविदेतील निविदाधारकाने भरावयाचा दर हा गाळयुक्त रेती / वाळू मधून वाळू / रेती वेगळी केल्यानंतर उपलब्ध होणाऱ्या प्रती ब्रास रेती प्रमाणे असेल. निविदा धारकाने भरावयाचा हा दर महसूल विभागास द्यावयाचे स्वामित्व शुल्क वगळून असेल. महसूल व वन विभागास अदा करावयाचे स्वामित्व शुल्क हे वेळोवेळीच्या महसूल व वन विभागाच्या धोरणानुसार कंत्राटदारास वाहतुकीपूर्वी अदा करावे लागेल. ई-निविदा प्रक्रियेत उच्चतम देकाराची म्हणजे जास्तीत जास्त प्रती ब्रास दर देणारी निविदा स्विकृत केली जाईल.

ब) न्यायालयीन आदेश, पर्यावरण विभागाची मनाई, नैसर्गिक आपत्ती व जनहितार्थ प्रयोजन व धरणाची सुरक्षितता इत्यादीमुळे कंत्राट स्थगित झाल्यास अथवा रद्द झाल्यास कंत्राटदारास कुठलीही नुकसान भरपाई (Claim) मिळणार नाही किंवा कंत्राटास मुदतवाढ मिळणार नाही, अशी तरतूद अंतिम करारामध्ये करावी. तसेच केंद्रशासन / सक्षम प्राधिकाऱ्यामार्फत, पर्यावरण

विभागाच्या मान्यतेबाबत सुचना / आदेश प्राप्त झाल्यास सदर सुचना / आदेशानुसार पर्यावरण मान्यता घेणे कंत्राटदारांवर बंधनकारक असेल , अशी तरतुद अंतीम करारामध्ये करावी.

क) गाळ मिश्रित वाळू / रेती प्रक्रिया केल्यानंतर प्राप्त होणारी वाळू / रेती याच्या सुरक्षेची जबाबदारी कंत्राटदाराची राहिल. वाळू चोरीस प्रतिबंध होईल अशा पद्धतीने महामंडळाने निश्चित केलेल्या ठिकाणी निश्चित केलेल्या संख्येने, कंत्राटदारास त्याचे खर्चातून CCTV कॅमेरे बसविणे बंधनकारक राहिल.

ड) संपादीत क्षेत्रातून निष्कासित केलेला गाळ व गाळ मिश्रित वाळूची साठवणूक तथा प्रक्रिया करणेसाठीची जागा ठेकेदाराने निश्चित केल्यावर, ती जलसंपदा विभागाच्या मालकीची असल्यास सदर जागा जलसंपदा विभागाने कंत्राटदारास कंत्राटाच्या मुदतीपर्यंत वापरण्यास द्यावी. खाजगी जागा असल्यास ती ठेकेदाराने स्वखर्चाने घ्यावी. कंत्राटदार सदर जागेवर प्रक्रिया करण्यासाठी आवश्यक यंत्रसामुग्री व बांधकाम करू शकेल. कंत्राटदाराने गाळ व रेती वेगळी केल्यानंतर महामंडळाने ठरवलेल्या ठिकाणी गाळाची साठवणूक केली जाईल.

इ) निविदेमध्ये नमूद केलेल्या गाळ व गाळयुक्त रेतीचे निष्कासन कंत्राटदाराने निविदा कालावधीमध्ये करणे आवश्यक आहे. त्याचबरोबर नैसर्गिक जमिन पातळी खाली उत्खनन करता येणार नाही. जलाशयातून गाळ युक्त रेती मधून केवळ रेतीचेच निष्कासन करता येणार नाही. निष्कासन करताना गाळ व रेतीचे प्रमाण निविदेपूर्वी होते साधारणतः त्याच प्रमाणात (१० % कमी किंवा जास्त) गाळ व रेतीचे निष्कासन करणे कंत्राटदारावर बंधनकारक राहिल. वेगळा करण्यात आलेला गाळ महामंडळ निश्चित करेल अशा ठिकाणी साठा केला पाहिजे किंवा शेतकरी लगेचच वाहतूक करावयास तयार असल्यास हा गाळ त्याचे वाहनात भरून देणे आवश्यक राहिल. गाळाचा साठा केलेल्या ठिकाणाहून शेतकऱ्यांनी स्वखर्चाने गाळाची वाहतूक करणे अपेक्षित आहे. शेतकऱ्यांनी स्वखर्चानी गाळ न उचलल्यास महामंडळ निश्चित करेल अशा ठिकाणी गाळाची वाहतूक स्वखर्चाने करणे कंत्राटदारास बंधनकारक राहिल. कंत्राटदारांनी असे न केल्यास सदर गाळाची वाहतूक महामंडळाने करून त्यावर येणारा संपूर्ण खर्च कंत्राटदारांकडून वसूल करण्यात येईल. या गाळाची विल्हेवाट दरवर्षी दि.०१ जून पूर्वी करणे आवश्यक राहिल.

ई) गाळ व गाळमिश्रित वाळू / रेती निष्कासनानंतर, वेगळी केलेली वाळूची वाहतूक / साठा करण्यासाठी महसूल विभागाने निर्गमित केलेले प्रचलित आदेश लागू राहतील.

७. निविदा प्रक्रिया:-

अ) निवड केलेल्या प्रकल्पातील गाळ मिश्रित वाळू / रेती निष्कासनाबाबतच्या निविदेच्या अटी व शर्ती शासनाच्या मान्यतेने पाटबंधारे विकास महामंडळांनी निश्चित कराव्यात आणि निविदा प्रक्रिया राबवून अंतिम कराव्यात.

ब) धरण / प्रकल्प क्षेत्रातून गाळ मिश्रित वाळू / रेती निष्कासन करताना धरण / प्रकल्पाची सुरक्षितता अत्यंत महत्वाची आहे. त्या धरण / प्रकल्पास कोणत्याही स्वरूपाची हानी पोहचणार नाही, धरणास हानी झाल्यास कंत्राटदारास महामंडळ ठरवेल अशा पद्धतीने स्वखर्चाने धरणाची दुरुस्ती करावी लागेल अथवा महामंडळ निश्चित करेल इतकी रक्कम अदा करावी लागेल. अशी अट निविदेत अंतर्भूत करण्यात यावी. तसेच कोणत्याही स्वरूपाची धरणास हानी उद्भवल्यास त्याची जबाबदारी कंत्राटदारांची राहिल.

क) धरण क्षेत्रातून गाळ मिश्रित वाळू / रेती निष्कासनासाठी वापरावयाची यांत्रिकी साधने निश्चित करून त्या साधनांच्या वापराबद्दलची कार्यपद्धती मुख्य अभियंता, यांत्रिकी संघटना, नाशिक यांच्या सहमतीने निश्चित करावी.

ड) गाळयुक्त रेती / वाळू मध्ये वाळूचे प्रमाण किती आहे याचे सर्वेक्षण मेरी, नाशिक मार्फत करण्यात आलेले आहे. निविदेत नमूद केलेल्या अंदाजित रेतीच्या परिमाणापेक्षा प्रत्यक्षात कमी रेती उपलब्ध झाल्यास कंत्राटदारास अन्य कोणत्याही स्वरूपात कोणतीही रक्कम देय होणार नाही.

इ) मोठ्या जलाशयांमध्ये गाळ काढण्याची प्रकिया सुरु झाल्यानंतर त्या ठिकाणाबाबत संबंधित क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांना मत्स्योत्पादनावर अनिष्ट परिणाम न होण्याची उपाय योजना करणेबाबत कळविण्यात यावे.

७.१ गाळ व गाळ मिश्रित वाळू / रेती निष्कासन करताना धरणाची सुरक्षितता अबाधित रहावी आणि निष्कासन प्रक्रियेचे संनियंत्रण कार्यक्षमपणे करता यावे यादृष्टीने निविदाधारकास त्याठिकाणी अन्य व्यक्ती किंवा संस्थेस उप ठेका / उप कंत्राट देण्याचे अधिकार राहणार नाहीत.

७.२ धरणक्षेत्रातून धरणाच्या भिंतीपासून वाळू / रेती निष्कासनासाठी अधिकक्षक अभियंता / कार्यकारी अभियंता यांनी घालून दिलेल्या मर्यादेचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे. धरणाच्या सुरक्षिततेबाबत तडजोड करण्यात येऊ नये. अटी व शर्तीचे उल्लंघन होत असल्यास तात्काळ निष्कासन थांबवून सदर कंत्राट रद्द करण्यासाठी प्रस्ताव कार्यकारी अभियंता यांनी महामंडळास सादर करावा. या बाबत महामंडळांचा निर्णय अंतीम असेल.

७.३ वन राखीव क्षेत्र / प्राणी पक्षी अधिवास क्षेत्राबाबत :-

अ) ज्या धरण क्षेत्रात पक्षांचा अधिवास आहे तेथे त्यांचे संरक्षण होईल याची पूर्ण खबरदारी घेण्यात यावी.

ब) निष्कासन क्षेत्राच्या सभोवतालीच्या वनक्षेत्राचे पुनःस्थापन होईल त्यादृष्टीने निष्कासन करावे. निष्कासन केलेले निरुपयोगी साहित्य वनक्षेत्रात टाकू नये.

७.४ कंत्राटदाराने अटी / शर्तीचे उल्लंघन केल्यास करावयाची कारवाई:-

कंत्राटदाराने मंजूर निविदेच्या चिन्हांकित केलेल्या एकूण क्षेत्राबाहेर गाळ / गाळमिश्रित वाळू / रेती निष्कासन केल्यास, तसेच जलसंपदा विभागाने निश्चित केलेल्या खोलीपेक्षा, क्षेत्रापेक्षा जास्त उत्खनन केल्यास सदर निष्कासन अवैध निष्कासन समजून त्याच्याविरुद्ध प्रचलित नियमानुसार कारवाई करण्यात यावी. तसेच त्यांचा कंत्राट / परवाना रद्द करून फौजदारी स्वरूपाची कारवाई करण्यात यावी. तसेच अनामत रक्कम जप्त करण्यात यावी.

७.५ कंत्राटदारास कंत्राट दुसऱ्या कोणाकडेही हस्तांतरित करता येणार नाही किंवा दुसऱ्या कोणालाही चालविण्यास देता येणार नाही किंवा निविदा मंजूरीत भागीदारही घेता येणार नाही.

७.६ अवैध निष्कासन / वाहतुकीची प्रकरणे उघडकीस आल्यास अशा प्रकरणी संबंधित कंत्राटदार वाहनमालक-वाहनचालक दोषी आढळल्यास त्यांच्याविरुद्ध प्रचलित नियमानुसार कारवाई करण्यात यावी. प्रचलित नियमानुसार कारवाई करताना संबंधितांविरुद्ध भारतीय दंड विधी संहिता, कलम ३७९ प्रमाणे गुन्हा दाखल करणे, वाहन जप्त करणे, अवैध निष्कासन केलेली वाळू जप्त करून स्वामित्वधन व दंडाची रक्कम वसूल करण्याची कारवाई करण्यात यावी. तसेच वाळूचे अवैध निष्कासन वाहतूक इ. मुळे दंडात्मक कारवाई करताना महसूल अधिकारी / कर्मचारी

यांच्यावर हल्ले होत असल्याचे निदर्शनास आल्यास व अशा ठिकाणी संघटीत गुन्हेगारीचे प्रकार आढळून आल्यास अशा संघटीत गुन्हेगारीविरुद्ध “मोक्का” सारख्या अधिनियमान्वये कारवाई करण्याबद्दल सुध्दा विचार व्हावा.

७.७ गाळ / गाळ मिश्रीत वाळू / रेती निष्कासन व वाहतुकीसाठी जिल्हाधिकाऱ्यांनी बारकोडींग केलेली पुस्तके वापरावीत.

७.८ यशस्वी निविदाधारकाने गाळमिश्रीत वाळू / रेती निष्कासनासाठी धरण क्षेत्राचा ताबा घेतल्यानंतर वाहतूक करण्यापूर्वी ज्या वाहनातून वाहतूक करण्यात येणार आहे याबाबतची माहिती तहसिलदार / जिल्हाधिकारी यांना दिल्यानंतर त्या वाहनांची वाहन क्षमता विचारात घेवून त्या क्षमतेप्रमाणे बारकोडींग केलेले पासेस कंत्राटदारास देण्यात यावेत. कोणत्याही परिस्थितीत वाहनाच्या वाहन क्षमतेपेक्षा जास्त वाहतूक होणार नाही याची दक्षता घ्यावी.

७.९ गाळमिश्रीत वाळू / रेती निष्कासन व वाहतूक यासाठी वापरण्यात येणाऱ्या ड्रेझर्स, बोटी तसेच बार्ज यांचे नाव व नोंदणीकृत क्रमांक सुध्दा संबंधित कार्यकारी अभियंता यांना द्यावेत. संबंधित कार्यालयाने नोंदणीकृत असलेल्या बोट, ड्रेझर तसेच बार्जना परवानगी द्यावी. तसेच गाळमिश्रीत वाळू निष्कासनासाठी किंवा वाहतुकीसाठी नोंदणी केलेल्या बोटी, बार्ज यांचाच वापर केला जाईल याबद्दल दक्षता घ्यावी. नोंदणी न केलेली बोट, ड्रेझर्स व बार्ज गाळमिश्रीतवाळू निष्कासन करताना किंवा वाहतूक आढळून आल्यास त्यांच्याविरुद्ध दंडात्मक कारवाई करण्यात यावी.

७.१० कामाच्या ठिकाणी कामाचा, सर्व मशिनरी व काम करणाऱ्या सर्व कर्मचारी यांचा विमा काढणे आवश्यक राहिल. अपघात घडल्यास नुकसान भरपाईची सर्व जबाबदारी संबंधित कंत्राटदारांची राहिल. यास महामंडळ / शासन जबाबदार राहणार नाही. याबाबत शासनाचे प्रचलित नियम व कायदे यानुसार आवश्यक ती कार्यवाही करण्याची कंत्राटदारांची जबाबदारी राहिल. वरील सर्व अटी व शर्ती निविदेमध्ये अंतर्भूत करण्याची जबाबदारी संबंधित मुख्य अभियंता यांची राहिल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१८०८०३१७३२१०८१२७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अ. वा. सुर्वे)
सचिव (लाक्षेवि)

प्रत:-

१. मा.राज्यपालाचे सचिव, राजभवन, मुंबई
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
३. मा.अध्यक्ष / उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई
४. मा.अध्यक्ष / उपाध्यक्ष, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई
५. मा.विरोधी पक्ष नेता, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई

६. मा.विरोधी पक्ष नेता, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई
७. सर्व मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
८. महालेखापाल १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर
९. महालेखापाल १/२ (लेखा व परीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर
१०. प्रधान सचिव, वित्त विभाग, नियोजन विभाग, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, कृषी विभाग, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
११. प्रधान सचिव (जलसंपदा) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
१२. सचिव (लाक्षेवि) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
१३. सचिव (प्रकल्प समन्वय) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
१४. महासंचालक, महाराष्ट्र अभियांत्रिकी संशोधन संस्था (मेरी) नाशिक
१५. सर्व कार्यकारी संचालक, जलसंपदा विभाग
१६. सर्व विभागीय आयुक्त
१७. सर्व मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग.
१८. सर्व जिल्हाधिकारी
१९. उप सचिव (लाक्षेवि) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
२०. सर्व अधीक्षक अभियंता, जलसंपदा विभाग
२१. सर्व कार्यकारी अभियंता, जलसंपदा विभाग
२२. अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२३. निवड नस्ती.